

عکس/افسانه مجسمه شیردال

۲۵ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۱۱

سرستون‌های مشهور هخامنشی یکی از مشهورترین سازه‌هایی هستند که شیردال‌ها را نمایش می‌دهند. اما این سازه‌ها که در معماری عیلامی کاربرد داشته‌اند بیش از همه در شوش و مناطقی از آسیای غربی، مدیترانه و یونان پیدا می‌شوند.

شیردال (یا بشکوچ) یک موجود افسانه‌ای با تن شیر و سر عقاب (دال) است که گوش‌هایی شبیه به اسب دارد و نماد قدرت و شکوه به حساب می‌آید.

سرستون‌های مشهور هخامنشی یکی از مشهورترین سازه‌هایی هستند که شیردال‌ها را نمایش می‌دهند. اما این سازه‌ها که در معماری عیلامی کاربرد داشته‌اند بیش از همه در شوش و مناطقی از آسیای غربی، مدیترانه و یونان پیدا می‌شوند.

قدیمی‌ترین «شیردال» کشف‌شده از آسیای مرکزی به سده‌های چهارم و پنجم پیش از میلاد برمی‌گردد و به حکومت‌های تابع امپراطوری هخامنشی تعلق دارد.

شیردال یا بشکوچ

هخامنشیان شیردال را « نگهبانی در برابر اهریمن، جادو و دروغ » می‌دانستند. سرستون‌های مشهور هخامنشی هم یکی از مشهورترین مصنوعات بشری هستند که شیردال‌ها را نمایش می‌دهند. نام این جانور در پارسی میانه « بشکوچ » است. خیلی‌ها اعتقاد دارند سیمرغ در ادبیات کلاسیک پارسی نو، نمود نوینی از شیردال یا بشکوچ است، هرچند نام خود سیمرغ به پیش از اسلام باز می‌گردد.

یکی از افسانه‌هایی که درباره شیردال گفته شده این است که شیردال بر دروازه‌ی شهر « تبس » در مصر باستان می‌نشست و از رهگذران ضرب‌المثل می‌پرسید؛ هر کسی پاسخ غلط می‌داد، او را روی تختی می‌خواباند و اگر بدنش بزرگ‌تر از تخت بود، قسمت‌های اضافه را می‌برید و اگر کوچک‌تر بود، بدنش را می‌کشید تا به اندازه تخت شود.

طبق افسانه‌های اروپایی پنجه شیردال شفابخش بود و پر شیردال می‌توانست چشمان نابینا را بینایی ببخشد؛ اما آنچه در عطاری‌های اروپایی به عنوان پنجه شیردال فروخته می‌شد چیزی نبود جز شاخ بزکوهی.

